

Seat No. _____

HAP-16080001030701

B. Com. (Sem. III) (W.E.F. 2016) Examination

June - 2023

Accounting - 3

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1 આસ્થા લિ.નું તા. 31-3-22ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 20

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક ₹ 10નો		જમીન અને મકાન	15,00,000
એક એવા 2,00,000 ઈ. શેર		યંત્રો	10,00,000
પૂર્ણ ભરપાઈ	20,00,000	ચાલુ મિલકતો	9,50,000
10%ની પ્રેફ. શેરમૂડી 60,000		પ્રાથમિક ખર્ચા	50,000
પ્રેફ. શેર દરેક ₹ 10નો			
પૂર્ણ ભરપાઈ	6,00,000		
સામાન્ય અનામત	4,00,000		
નફા-નુકસાન ખાતું	3,00,000		
લેણદારો	2,00,000		
	35,00,000		35,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) જમીન અને મકાન, યંત્રો તથા ચાલુ મિલકતોની હાલની બજારકિંમત અનુક્રમે ₹ 20,00,000, ₹ 8,00,000 અને ₹ 9,00,000 છે.
- (2) આ કંપનીના જેવો જ ધંધો કરતી અને 16% ડિવિડન્ડ આપતી કંપનીના ઈક. શેરનો બજાર ભાવ તેની વસુલ રકમ કરતાં બે ગણો છે.
- (3) 50% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પહેલાનો છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો નફો અને ઉપયોગમાં લેવાનો યોગ્ય ભાર નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	નફો (₹)	ભાર
2019-2020	5,00,000	1
2020-2021	5,75,000	2
2021-2022	6,50,000	3

ઉપરની માહિતી પરથી અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીના આધારે પાઘડીની કિંમત શોધો.

અથવા

- 1** ધૈર્ય લિ.ની નીચેની માહિતી પરથી અધિક નફાની રીતે પાંચ વર્ષની ખરીદીના **20**

ધોરણે પાઘડીની ગણતરી કરો :

- 25,000 ઈક. શેર દરેક ₹ 100નો..... 25,00,000
  - 10%ના 5,000 પ્રેફ. શેર દરેક ₹ 100નો 5,00,000
  - સામાન્ય અનામત 60,000
  - ન. નુ. ખાતું (જમા) 70,000
  - લેણદારો 1,00,000
  - દેવીહૂંડી..... 80,000
  - પ્રોવિડન્ટ ફંડ 50,000
  - છેલ્લા ચાર વર્ષનો કુલ નફો
(50% લેખે આવકવેરો ગણ્યા પહેલા)..... 64,00,000
  - રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર 7%
  - એવા ધંધામાં રોકાયેલી મૂડી પર જોખમનો દર 3%
- કંપનીની કુલ મિલકતો આ પ્રમાણે છે :
- કાયમી મિલકતો કુલ મિલકતોના 75%
  - ચાલુ મિલકતો કુલ મિલકતોના 20%
  - અવાસ્તવિક મિલકતો કુલ મિલકતોના 5%

2 તા. 31-3-22ના રોજનું આર્યા કંપની લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 20

મૂડી-દેવાં	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
ઈક. શેર દરેક ₹ 100ના		જમીન અને મકાન	20,00,000
પૂરા ભરપાઈ	50,00,000	પ્લાન્ટ અને મશીનરી	30,00,000
10%ની પ્રેફ. શેરમૂડી દરેક		ફર્નિચર	2,00,000
₹ 100ના શેરમાં	10,00,000	સ્ટોક	10,00,000
સામાન્ય અનામત	4,00,000	દેવાદારો	8,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	2,00,000	લેણીહૂંડીઓ	5,00,000
15%ના ડિબેન્ચર	5,00,000	રોકડ અને બેંક સિલક	4,00,000
લેણદારો	7,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	1,00,000
દેવીહૂંડી	2,00,000		
	80,00,000		80,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) જમીન અને મકાનની કિંમતમાં 25% અને સ્ટોકની કિંમતમાં 20% વધારો કરવો.
- (2) પ્લાન્ટ અને મશીનરીની બજાર કિંમત ₹ 28,00,000 છે.
- (3) કંપનીનો સરેરાશ વાર્ષિક નફો (50% લેખે કરવેરા પહેલાનો) ₹ 32,00,000 છે.
- (4) આ પ્રકારના ધંધામાં રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર 15% છે.
- (5) કંપનીની પાઘડીની કિંમત તેના અધિક નફાની બે વર્ષની ખરીદીના આધારે ગણવાની છે.

ઉપરની વિગતો પરથી ઈકિવટી શેરની “વાજબી કિંમત” શોધો.

અથવા

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
ઈક. શેરમૂડી : ₹ 100નો તેવા		જમીન અને મકાન	2,50,000
4,000 ઈક. શેર	4,00,000	પ્લાન્ટ અને મશીનરી	1,50,000
સામાન્ય અનામત	1,00,000	રોકાણો : પડતર કિંમત	
નફા-નુકસાન ખાતું	50,000	(બજાર કિંમત ₹ 75,000)	90,000
લેણદારો	90,000	સ્ટોક	75,000
કરવેરાની જોગવાઈ	40,000	દેવાદારો	1,00,000
પ્રોવિડંડ ફંડ	35,000	બેંક સિલક	35,000
		પ્રાથમિક ખર્ચા	15,000
	7,15,000		7,15,000

પ્લાન્ટ અને મશીનરી તથા જમીન અને મકાનની કિંમત અનુક્રમે ₹ 1,10,000 અને ₹ 2,75,000 આંકવામાં આવી. કુલ દેવાદારોમાંથી ₹ 5,000 ડૂબેલાં છે. પાઘડીની કિંમત તેના અધિક નફાની ચાર વર્ષની ખરીદીના આધારે ગણવાની છે.

છેલ્લા ચાર વર્ષનો નફો અનુક્રમે વર્ષ માર્ચ 2019 થી માર્ચ 2022 સુધીનો ₹ 80,000, ₹ 70,000, ₹ 60,000 અને ₹ 95,000 હતો.

ધંધાનો પ્રકાર ધ્યાનમાં લેતા રોકાયેલી મૂડી પર વાજબી વળતર દર 12.5% ગણવાનું છે.

કંપનીના શેરની કિંમત ચોખ્ખી મિલકત પદ્ધતિ અને ઉપજ પદ્ધતિ અનુસાર શોધો.

- 3 પારૂલ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની 75 કિમીના અંતરે આવેલ બે શહેરો વચ્ચે છ બસો 15 દોડાવે છે. દરેક બસની બેઠક ક્ષમતા 40 પેસેન્જરોની છે. જૂન-2022 માસ માટે કંપનીની નીચેની માહિતી મળે છે -

રકમ (₹)

(1) ડ્રાયવર અને કન્ડક્ટરનો પગાર	3,600
(2) ઓફિસ અને સુપરવાઈઝરી સ્ટાફનો પગાર	1,500
(3) ડિઝલ અને ઓઈલ	10,320
(4) રીપેરીંગ ખર્ચ	1,200
(5) ટેક્ષ અને વીમો	2,400
(6) ઘસારો	3,900
(7) વ્યાજ	3,000

બેઠક ક્ષમતાના 80% પેસેન્જરો લઈ જવામાં આવ્યા હતા. બધી બસો મહિનાના બધા દિવસો દોડે છે. દરેક બસ દરરોજની એક રાઉન્ડ ટ્રીપ કરે છે.

તમારે પેસેન્જર કિલોમીટર દીઠ પડતર શોધવાની છે.

અથવા

- 3 જી. પી. ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે 10 ટનની ક્ષમતાવાળી એક ટ્રક છે. 15

જેની ફેબ્રુઆરી - 2022 માસ માટેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

ટ્રકની કિંમત	₹ 9,60,000
અંદાજિત આયુષ્ય	10 વર્ષ
આયુષ્યના અંતે ઉપજવા ધારેલ કિંમત	₹ 60,000
ડિઝલ વપરાશ	7 કિલોમીટર દીઠ 1 લિટર
ઓઈલ વપરાશ	350 કિલોમીટર દીઠ 1 લિટર
ક્લીનરનો પગાર	₹ 4,000
ડ્રાયવરનો પગાર	₹ 5,500
ઓફિસ સ્ટાફનો પગાર	₹ 7,500
ગોડાઉનનું ભાડું	₹ 3,600

મરામત અને નિભાવ ખર્ચ ..... ₹ 2,600
 વીમા પ્રીમિયમ વાર્ષિક 3%
 રોડ ટેક્ષ ..... ₹ 1,500
 ડિઝલનો ભાવ ..... 1 લિટરના ₹ 16
 ઓઈલનો ભાવ ..... 1 લિટરના ₹ 100
 ટ્રક 100 કિલોમીટરના અંતરે આવેલ શહેરમાં માલ લઈ જાય છે અને લાવે છે.
 જતી વખતે પૂરી ક્ષમતાથી માલ લઈ જવામાં આવે છે. વળતી વખતે 75%
 ક્ષમતાથી માલ લાવવામાં આવે છે.

ગણતરી કરો :

- (1) ટન કિલોમીટરદીઠ પડતર દર્શાવતું પત્રક
- (2) નૂર પર 50% નફો મેળવવા ટન દીઠ કેટલી રકમ લેવી જોઈએ?

4 તા. 1-1-2022ના રોજથી અનીષ બ્રધર્સનો ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા 15

તા. 1-5-2022ના રોજ શ્રી અમીત લિ.ની સ્થાપના કરવામાં આવી. કંપનીના પ્રથમ હિસાબો તા. 31-10-2022ના રોજ તૈયાર કરવામાં આવ્યા.

નીચેની માહિતી પરથી નોંધણી પહેલાં અને નોંધણી પછીનો નફો-નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો :

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
વેચાણ પર કમિશન (2%)	10,000	વેચનારને ચૂકવેલ વ્યાજ	3,000
શેર ટ્રાન્સફર ફી	500	ઘાલખાધ	2,000
મળેલ ભાડું	5,000	પગાર	10,000
જાહેરાત ખર્ચ		પ્રાથમિક ખર્ચા	3,000
(દર મહિને ₹ 100)	1,000	ઘાલખાધ અનામત	1,000
સામાન્ય ખર્ચ	1,500	ડિરેક્ટર ફી	4,000
ઘસારો	9,000	ઓડિટ ફી	1,200
ડિબેન્યર વટાવ	2,500	ભાડું	2,600
સેલ્સમેનના ભથ્થાં	1,000	વેચાણ પર કાચા નફાનો	
		દર 30% છે.	

વધારાની માહિતી :

- (1) ₹ 1,000 ઘાલખાધ નોંધણી પહેલાની છે.
- (2) સ્થાપના પહેલાનું વેચાણ ₹ 1,00,000 છે.
- (3) વેચનારને ખરીદ કિંમત તા. 1-7-2022ના રોજ ચૂકવાય છે.
- (4) ભાડું તા. 1-6-2022 સુધી માસિક ₹ 200 લેખે અને ત્યારબાદ માસિક ₹ 400 લેખે ચૂકવેલ છે. તા. 1-10-2022 થી મકાન ખરીદી લીધેલ છે.
- (5) ઓડીટ ફી તથા પ્રાથમિક ખર્ચ સ્થાપના પછીના ખર્ચ તરીકે ગણવાના છે.

અથવા

4 ચીન્ટુ બ્રધર્સની ચાલુ પેઢીનો ધંધો તા. 1-1-2021થી ખરીદી લેવા માટે મીન્ટુ 15

લિ.ની તા. 1-5-2021ના રોજ સ્થાપના કરવામાં આવી. તા. 31-12-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

વેપાર ખાતું

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
ખરીદી તા. 30-4-2021 સુધી (સ્ટોકનો હવાલો નાખ્યા પછી)	2,70,000	વેચાણ (તા. 30-4-2021 સુધીનું)	3,20,000
ખરીદી (તા. 1-5-2021થી તા. 31-12-2021 સુધી)	3,80,000	વેચાણ (તા. 1-5-2021થી તા. 31-12-2021 સુધી)	4,80,000
કાચો નફો	1,50,000		
	8,00,000		8,00,000

નફા-નુકસાન ખાતું

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
કરવેરા ભાડું	12,000	કાચો નફો	1,50,000
ડિરેક્ટર ફી	4,000	રોકાણોનું વ્યાજ	900
પગાર	24,000	શેરફેરબદલી ફી	200
વેચનારને વ્યાજ	18,000		
ઘાલખાધ	3,500		
ઘસારો	6,000		
જાહેરાત	5,000		
જાવકમાલ ગાડાભાડું	100		
તાર-ટપાલ ખર્ચ	600		
રોકાણ વેચાણની ખોટ	500		
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચ	5,000		
ડિબેન્ચર વ્યાજ	6,000		
ઓડિટ ફી	1,200		
ઘાલખાધ અનામત	4,000		
છપામણી સ્ટેશનરી	1,200		
ચોખ્ખો નફો	60,000		
	1,51,100		1,51,100

અન્ય માહિતી :

- (1) રોકાણો તા. 30-6-2021ના રોજ વેચવામાં આવ્યા હતા.
- (2) ખરીદ કિંમત તા. 1-9-2021ના રોજ ચૂકવવામાં આવી હતી.
- (3) ઘાલખાધ અનામત નોંધણી પછીના દેવાદારોને લગતી છે.

ઉપરની વિગતો પરથી નોંધણી પહેલાનો અને નોંધણી પછીનો નફો-નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Right side figure indicates marks.

1 The following is the B/S of Aastha Ltd. as on 31-3-22 : **20**

Liabilities	Amt. (₹)	Assets	Amt. (₹)
Equity Share Capital :		Land and Building	15,00,000
2,00,000 Equity Shares		Machinery	10,00,000
each of ₹ 10 fully		Current Assets	9,50,000
paid up	20,00,000	Preliminary Expenses	50,000
60,000 10% Pref.			
Shares each of			
₹ 10 fully paid	6,00,000		
General Reserve	4,00,000		
P and L A/c	3,00,000		
Creditors	2,00,000		
	35,00,000		35,00,000

Additional Information :

- (1) The present market value of Land and Building, Machinery and Current Assets are ₹ 20,00,000, ₹ 8,00,000 and ₹ 9,00,000 respectively.
- (2) The market price of the Equity Shares of the Company, doing similar business and giving dividend at 16% is twice of the paid up value.

- (3) The profits of the company before providing tax at 50% for the last three years and appropriate weights to be used are as under :

Year	Profit (₹)	Weight
2019-2020	5,00,000	1
2020-2021	5,75,000	2
2021-2022	6,50,000	3

From the above particulars find out the value of Goodwill of the Company at three years purchase of its super profits.

OR

- 1 Following information of Dhairya Ltd. find out Goodwill by purchase of five years excess profit method : **20**

- 25,000 Equity Shares each of ₹ 100 25,00,000
- 10%, 5,000 Pref. Shares each of ₹ 100 5,00,000
- General Reserve 60,000
- P and L A/c (Credit) 70,000
- Creditors 1,00,000
- Bills Payable 80,000
- Provident Fund 50,000
- Total Profit of four years (before 50% tax) 64,00,000
- Expected rate of return on Capital 7%
- Risk rate in such business 3%

Total Assets of Company are as under :

- Fixed Assets of Total Assets 75%
- Current Assets of Total Assets 20%
- Fictitious Assets of Total Assets 5%

2 The following is the Balance Sheet of Aarya Ltd. as on
31st March, 2022 :

20

Liabilities	Amt. (₹)	Assets	Amt. (₹)
Equity Shares of :		Land and Building	20,00,000
₹ 100 each fully paid up	50,00,000	Plant and Machinery	30,00,000
10% Pref. Shares of		Furniture	2,00,000
₹ 100 each fully paid up	10,00,000	Stock	10,00,000
General Reserve	4,00,000	Debtors	8,00,000
Profit and Loss A/c	2,00,000	Bills Receivables	5,00,000
15% Debentures	5,00,000	Cash and Bank	4,00,000
Creditors	7,00,000	Preliminary Expenses	1,00,000
Bills Payable	2,00,000		
	80,00,000		80,00,000

Additional Information :

- (1) Market price of Land and Building is 25% high and that of stock is 20% high.
- (2) Market price of Plant and Machinery is ₹ 28,00,000.
- (3) The company's average annual profit (before deducting tax at 50%) is ₹ 32,00,000.
- (4) The expected rate of return on capital employed in this type of Business is considered to be 15%.
- (5) The value of Goodwill of the company has been ascertained at two year's purchase of super profit.

From the above particulars ascertain the "Fair value" of Equity Share of the company.

OR

2 The Balance Sheet of Shilpa Ltd. as on 31-3-2022 is given 20

as under :

Liabilities	Amt. (₹)	Assets	Amt. (₹)
4,000 Equity Shares of		Land and Building	2,50,000
₹ 100 each	4,00,000	Plant and Machinery	1,50,000
General Reserve	1,00,000	Investments at cost	
Profit and Loss A/c	50,000	(market price ₹ 75,000)	90,000
Creditors	90,000	Stock	75,000
Provision for Taxation	40,000	Debtors	1,00,000
Provident Fund	35,000	Bank Balance	35,000
		Priliminary Expense	15,000
	7,15,000		7,15,000

Plant and Machinery and Land and Buildings are valued at ₹ 1,10,000 and ₹ 2,75,000 respectively. Of the Total Debtors ₹ 5,000 are bad. Goodwill is to be taken at 4 years purchase of super profit.

The profits of the company for the last four years were as follow :

2019 - ₹ 80,000, 2020 - ₹ 70,000, 2021 - ₹ 60,000,

2022 - ₹ 95,000

The normal return on capital employed applicable to particular type of company is 12.5%.

Calculate the value of share of a company, as per Net Assets

Value method and Yield basis valuation.

- 3 Parul Transport Co. runs 6 buses on a route of 75 km. Seating capacity of each bus is of 40 passengers. Following information is available for the month of June - 2022 : **15**

	Amt. (₹)
– Salary of Driver and Conductor	3,600
– Office Salary	1,500
– Fuel	10,320
– Repairs	1,200
– Tax and Insurance	2,400
– Depreciation	3,900
– Interest	3,000

80% of the seating capacity was utilised. All buses run for all days in the month. Every bus completes its one round trip everyday.

You are required to ascertain cost of Passenger km.

OR

- 3 The G. P. Transport Co. has a truck for the capacity of 10 tonnes. Following information is available for the month of February - 2022: **15**

Cost of Truck	₹ 9,60,000
Estimated Life	10 years
Estimated Scrap value at the end of its life	₹ 60,000
Consumption of Diesel	1 liter per 7 km
Consumption of Oil	1 liter per 350 km
Salary of Cleaner	₹ 4,000
Salary of Driver	₹ 5,500
Salary of Office Staff	₹ 7,500
Rent for Godown	₹ 3,600

Repairs and Maintenance ..... ₹ 2,600

Annual Insurance Premium 3%

Road Tax ..... ₹ 1,500

Rate of Diesel per liter ..... ₹ 16

Rate of Oil per liter ..... ₹ 100

Truck runs between two cities daily. Distance between two cities is 100 km. The Truck carries load at its full capacity from its origin. It carries at is 75% capacity in return journey.

(1) Compute Cost per tonne km, (2) compute the amount of Freight so as to earn profit at 50% on Freight.

- 4 Shri Amit Ltd. was incorporated on 1-5-2022 to purchase 15
existing business of Anish Brothers with effect from 1-1-2022.
First Final Accounts of the company were prepared on
31-10-2022. Prepare statements showing Profit-Loss of periods
prior to and after incorporation from the information given below:

Particulars	Amt. (₹)	Particulars	Amt. (₹)
Commission on		Interest paid to Seller	3,000
Sales (2%)	10,000	Bad-Debts	2,000
Share Transfer Fee	500	Salary	10,000
Rent Received	5,000	Preliminary Expenses	3,000
Advertisement Expenses		Bad-debts Reserve	1,000
(₹ 100 every month)	1,000	Director Fee	4,000
General Expenses	1,500	Audit Fee	1,200
Depreciation	9,000	Rent	2,600
Debenture Discount	2,500	Rate of Gross Profit on	
Allowances of Salesman	1,000	Sales is 30%	

Additional Information :

- (1) Bad-debts of ₹ 1,000 is for period prior to incorporation.
- (2) Sales prior to incorporation is ₹ 1,00,000.
- (3) Seller is paid purchase price on 1-7-2022.
- (4) Rent is paid ₹ 200 per month till 1-6-2022 and ₹ 400 per month thereafter. Building has been purchased w.e.f. 1-10-2022.
- (5) Audit Fee and Preliminary Expenses are to be considered after incorporation period.

OR

- 4** Mintu Ltd. was registered on 1-5-2021 to take over the business **15** of Chintu brothers from 1-1-2021. The Accounts of the company for the year ended 31-12-2021 disclosed the following particulars. From the following information given to you, you are required to calculate the Profit earned by the company in pre and post incorporation period.

Trading Account

Particulars	Amt. (₹)	Particulars	Amt. (₹)
To purchase upto 30-4-2021 (after stock adjustment)	2,70,000	Sales (upto 30-4-2021)	3,20,000
To purchase (from 1-5-21 to 31-12-21)	3,80,000	Sales (from 1-5-2021 to 31-12-2021)	4,80,000
To gross profit	1,50,000		
	8,00,000		8,00,000

Profit and Loss Account

Particulars	Amt. (₹)	Particulars	Amt. (₹)
Rent and Taxes	12,000	Gross Profit	1,50,000
Director's Fee	4,000	Share Transfer Fees	200
Salary	24,000	Interest on Investments	900
Interest on Vendor	18,000		
Bad-debts	3,500		
Depreciation	6,000		
Advertisement	5,000		
Carriage Outward	100		
Postage	600		
Loss on Sales of Investment	500		
Preliminary Expenses			
Written off	5,000		
Debenture Interest	6,000		
Audit Fee	1,200		
Bad-debts Reserve	4,000		
Printing - Stationary	1,200		
Net Profit	60,000		
	1,51,100		1,51,100

Additional Information :

- (1) Investments were sold on 30-6-2021.
- (2) Purchase price was paid on 1-9-2021.
- (3) Bad-debts is related to Debtors of post incorporation period.

From the above information prepare statement showing the profits for pre and post corporation period.